

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSECULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1977-1978

29 MEI 1978

BEGROTING

van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1978

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR
Artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie
voor buitenlands cultuurbeleid behoren (*)

VERSLAG

namens de Commissie voor Buitenlands Cultuurbeleid
door de heer R. OTTE
aan de Commissie voor begroting uitgebracht

(*) Uitgaven voor de internationale culturele betrekkin-
gen. Hoofdstuk VIII van de functionele begroting.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer D. Coens,

Vaste leden : de heren D. Coens, E. Cooreman, T. Declercq,
mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren J. Gerits, R. Gheysen,
L. Kelchtermans, R. Otte, A. Smets, H. Suykerbuyk, G. Yerhaegen;
de heren G. Boeykens, E. Coppens, A. Laridon, G. Temmerman,
J. Van Elewyck;
de heer E. De Facq, mevrouw N. Maes, de heren F. Van der
Eist, P. Van Grembergen ;
de heren J. Bascour, R. D'Haeyer, L. Waltniel,
Plaatsvervangers : de heren A. Bertrand, C. De Clercq, P. De
Vlies, R. Peeters, R. Steyaert, H. Weckx ;
de heren A. Canipel, M. Galle, L. Tobback ;
de heren J. Caudron, P. Peeters ;
de heren L. De Grève, E. Flamant.

Zie :

4 - 1 (1977-1978) :

— Nr. 1 : Ontwerp van decreet.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft op 25 mei 1978 een onderzoek gewijd aan de artikelen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1978 — Sector Nederlandse Cultuur — met name de artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie voor Buitenlands Cultuurbeleid behoren.

ALGEMENE BESPREKING

De Voorzitter meent, namens de Commissie, zijn ontgoocheling te moeten uitdrukken over het feit dat er, niettegenstaande de inwerkingtreding van de wet van 20 januari 1978 houdende organisatie van de vormen van internationale culturele samenwerking, geen substantiële verhoging werd voorzien van de reeds zo beperkte kredieten bestemd voor de uitstraling van de Nederlandse cultuur in het buitenland. Hij meent overigens dat het buitenlands cultuurbeleid vooral in overleg en samenwerking met Nederland moet verlopen, gelet op de taal- en cultuurverwantschap. Als voorbeeld wordt hierbij de noodzaak van de gezamenlijke inrichting van de cursussen Nederlands in het buitenland geciteerd.

Terugkomend op de schorsing van het cultureel verdrag met Zuid-Afrika, wordt de wens geuit dat de regering zich in openbare vergadering van de Cultuurraad zou uitspreken ten aanzien van de opschorsing of opnieuw inwerkingtreding van bedoeld verdrag.

De vraag wordt gesteld in welke mate de Commissie een bijdrage kan leveren tot de vaststelling van de werkprogramma's van de culturele verdragen ; er wordt besloten nog vóór het reces een vergadering te wijden aan de bespreking van de werkprogramma's der verdragen die vóór Nieuwjaar 1979 te hernieuwen zijn.

Vervolgens wordt een kort onderzoek gewijd aan de rol die het Ministerie van Nationale Opvoeding vervult in de totstandkoming van een cultureel verdrag.

Aangezien de Nederlandse Antillen en Suriname Nederlandssprekende gebieden zijn, wordt er op aangedrongen dat er ruimere kredieten ter beschikking zouden worden gesteld van de betreffende culturele verdragen.

Tevens wordt de wens uitgedrukt dat, in bijlage bij het verslag, een recente lijst van de bestaande culturele akkoorden zou worden gevoegd, met, voor elk akkoord, de kredieten die voorzien zijn voor elke erin bepaalde materie.

Vervolgens gaat de aandacht naar de samenwerkingsakkoorden — met o.m. de studiebeurzen voor buitenlandse studenten —, die door het ABOS worden afgesloten ; de vraag wordt gesteld of de eenheid met de culturele akkoorden niet dient te worden nagestreefd.

Het Jaarverslag 1976 van het Bestuur voor Internationale Culturele Betrekkingen van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur komt ter sprake ; Mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur deelt mede dat het verslag van dit Bestuur over de werking in het jaar 1977, zal verschijnen in juli 1978.

Een lid vraagt hoever het staat met het Taalunieverdrag. Mevrouw de Minister verklaart dat er een zekere vertraging ontstond tengevolge van de verkiezingen in Neder-

land, waardoor aldaar twee nieuwe titularissen kwamen op C.R.M. en op Onderwijs en Wetenschappen en voegt er aan toe dat deze twee ministers in september met de Belgische Minister van Nationale Opvoeding, Nederlandse sector, en met haar zelf, een eerste bespreking over het bedoelde verdrag zullen hebben.

Tenslotte wordt er nog geïnformeerd naar de huidige situatie van het Belgisch Huis op de Brakkegrond in Amsterdam. Mevrouw de Minister verstrekt hier als uitleg dat er een bouwtoelating is afgeleverd en dat de verbouwplannen worden opgesteld door haar Departement in samenwerking met de eigenaar op wiens kosten de verbouwwerken geschieden ; het Departement zal huur betalen vanaf ongeveer halfweg het jaar 1979 ; de opening is voorzien voor het begin van het jaar 1980 ; de begroting voorziet geen kredieten voor 1978 ; de kleine kredieten die nodig zijn, worden geïmputeerd op de kredieten van het cultureel akkoord.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Bij de behandeling van S. 33, art. 12.01 en 12.05 (hoofdstuk VIII, art. 1 van de functionele begroting), stelt een lid de vraag naar het statuut van het op de dienst werkende personeel ; uit het antwoord van Mevrouw de Minister blijkt dat er, benevens vastbenoemd personeel, ook tijdelijken werkzaam zijn.

Een ander lid drukt de wens uit, bij de bespreking van S. 33, art. 12.61, 12.62, en 34.04 (respectievelijk art. 3, 4 en 7 van Hoofdstuk VIII van de functionele begroting), dat, in bijlage bij het verslag, het financieel statuut van en de aanwervingsvoorwaarden voor de lectoren Nederlands in het buitenland zouden worden opgenomen, evenals de lijst van de bestaande lectoraten.

In verband met S. 33, art. 12.69 (art. 12 van Hoofdstuk VIII van de functionele begroting) wordt door een lid de opmerking geformuleerd dat de voorziene kredieten tamelijk klein zijn ; hij is van oordeel dat koren en andere groepen van uit onze cultuurgemeenschap moeten kunnen deelnemen aan wedstrijden en andere zaken meer, die in het buitenland worden georganiseerd daar dit, voor hen, van veel betekenis is ; hij drukt de wens uit dat deze kredieten volgend jaar ruimer zouden mogen uitvallen. Mevrouw de Minister verstrekt hierop als antwoord dat groepen als diegene door het lid bedoeld, ook beroep kunnen doen op de kredieten voorzien door S. 33, art. 33.54 (art. 26 van Hoofdstuk VIII van de functionele begroting).

In verband met de kredieten voorzien voor de Belgisch-Nederlandse samenwerking in het algemeen, merkt een lid op dat men zich hier bij voorrang richt naar het cultureel-wetenschappelijk-literair terrein of naar bepaalde bij naam aangeduide verenigingen, wat tot gevolg heeft dat de Belgisch-Nederlandse samenwerking hier op een eenzijdige manier tot uiting komt ; hij is van oordeel dat er ook grensoverschrijdende initiatieven bestaan die recht hebben op steun en stelt de vraag of het in de begroting gevolgde procédé niet herzien moet worden ; zo acht hij de uitwisseling van jeugdgroeperingen voor sport, zang, concerten e.d. m. van groot belang, zonder dat er op deze groeperingen een specifieke naam zou worden geplaatst ; alleen dienen de voorwaarden vastgesteld waaraan deze groeperingen dienen te voldoen. Een ander lid vraagt eveneens een grotere inspanning voor het grensoverschrijdend verkeer : in Nederland beschikt men daarvoor

over kredieten terwijl men in België trachten moet de uitgaven daarvoor te dekken langs een of andere **begrotings**-post van een welwillende gemeente waar de manifestatie doorgaat ; hij drukt de wens uit dat, in de begroting voor volgend jaar, aan deze leemte zou worden verholpen. Aansluitend bij deze suggesties, besluit de commissie Mevrouw de Minister te verzoeken dat zij door de grensgemeenten de inventaris zou laten opstellen van wat er bij hen aan grensoverschrijdende contacten bestaat en, anderzijds, van de grensoverschrijdende contacten vanuit België naar het buitenland toe, met vermelding van de kredieten die de Belgische gemeenten en, voor zover mogelijk, ook de buitenlandse gemeenten, voor deze manifestaties voorzien ; dezelfde vraag zal ook aan de **provincie**-besturen worden gesteld. De verbroederings als zodanig worden hier evenwel buiten beschouwing gelaten.

Voortgaande in dezelfde gedachtengang, drukt een lid als zijn mening uit dat, in Beneluxverband, kinderen uit het ene land die school lopen in het andere land, zeer goede uitdragers zijn van de idee der culturele verbondenheid tussen Noord en Zuid ; het zijn voornamelijk Nederlandse kinderen die zich in die omstandigheden bevinden, veel meer dan Belgische ; hij stelt de vraag of iemand een idee heeft van het aantal Nederlandse kinderen dat daarbij in het middelbaar onderwijs is betrokken ; besloten wordt de heer Minister van Nationale Opvoeding om mededeling van hun aantal te verzoeken en de lijst ervan als bijlage bij het verslag te publiceren.

Bij S. 33, art. 33.70 (art. 32 van Hoofdstuk **VIII** van de functionele begroting) worden de activiteiten van de V.Z.W. „Azymuth” besproken. Mevrouw de Minister bevestigt in dit verband dat de vermelding van deze vereniging onder de titel over de Belgisch-Nederlandse samenwerking enigszins onjuist is, aangezien deze vereniging ook in een ruimer internationaal verband activiteiten uitoefent ; hetzelfde geldt, zo voegt ze hier aan toe, voor S. 33, art. 33.71 (art. 33 van Hoofdstuk **VIII** van de functionele begroting) waar kredieten zijn voorzien voor het **dialogoog**-centrum „Ons Erfdeel”.

Wat tenslotte S. 33, art. 34.07 (art. 38 van Hoofdstuk **VIII** van de functionele begroting) betreft, merkt Mevrouw de Minister op dat het hier wellicht gaat om de laatste toelage in de vereffening van het Groot Limburgs Toneel.

De Verslaggever,

R. OTTE.

De Voorzitter,

D. COENS.

BIJLAGE 1

CULTURELE AKKOORDEN - PROGRAMMA'S HERNIEUWD IN 1978

a. Vergadering van de Vaste Gemengde Commissies in het buitenland

Duitsland :	23 tot 26 januari
Algerië :	13 tot 17 februari
Portugal :	20 tot 24 maart
Nederland :	27 tot 28 april
Rusland :	10 tot 14 mei
Indië :	15 tot 20 mei
Joegoslavië :	20 tot 22 september
Griekenland :	25 tot 27 september
Spanje :	2 tot 6 oktober
Hongarije :	23 tot 27 oktober
Italië :	6 tot 10 november
Bulgarije :	29 november tot 1 december
Mexico :	4 tot 8 december
Polen :	18 tot 22 december.

b. Vergadering van de Vaste Gemengde Commissies in België

Nederlandse Antillen :	23 en 24 februari
Frankrijk :	13 en 14 april
Indonesië :	17 tot 21 april
Marokko :	29 mei tot 2 juni
Tsjechoslowakije :	12 tot 16 juni
Luxemburg :	19 tot 24 juni
Noorwegen :	26 tot 30 juni
Suriname :	12 tot 15 september
Egypte :	9 tot 13 oktober
Canada :	16 tot 20 oktober
Senegal :	20 tot 24 november
Tunesië :	11 tot 14 december
Nederland :	nog te bepalen.

UITGAVEN SECTOR 1

	Onderwijs	Cultuur	Studie- beurzen	Kunst- verspreiding	Werkings- kosten	Totaal
GB	414 978	987 790	1 153 750	640 961	243 198	3 440 677
I	394 760	606 609	310 302	1504 512	58 271	2 874 454
LUX	53 781	240 877	13 785	133 500	24 160	466 103
D	1065 919	1277 113	586 472	2 286 392	26 636	5 242 532
F	502 260	1776 029	714 615	909 327	51618	3 953 849
DK	373 854	360 094	726 631	753 293	20 277	2 234 149
NL	2 577 136	8 444 221	1574 899	1 033 331	152 522	13 782 109
	5 382 688	13 692 733	5 080 454	7 261316	576 682	31993 873

FONDS INTERNATIONALE CULTURELE BETREKKINGEN • SECTOR II

Uitgaven 1977

Land	Onderwijs	Kunst- verspreiding	Cultuur	Studie- beurzen	Werkings- kosten	Totaal
Tsjechoslovakije	29 006	521971	1428 654	232 891	8 250	2 220 772
Noorwegen	28 538	692 811	144 640	141 327	3600	1010916
Oostenrijk	25 943	1944 395	401 127	459 479	95 796	2 926 740
Griekenland	—	79 132	—	399 483	27 981	506 596
Portugal	28 695	100 643	31 060	254 251	—	414 649
Joegoslavië	17 584	304 191	520 301	87 187	12 228	941471
Turkije	75 434	11 872	45 365	385 008	—	517 679
Polen	174 952	361 201	194 459	783 335	33 243	1547 190
Spanje	43 590	145 401	114 444	264 310	—	567 745
U.S.S.R.	81347	12 222	85 541	489 642	7 080	675 832
Roemenië	71993	90 696	273 275	20 600	56 117	512 681
Zweden	63 218	79 712	15 250	256 434	8 000	422 614
Hongarije	150 220.	126 972'	297 407	226 167	11365	812 131
Bulgarije	88 488	58 014	397 462	143 639	56 473	744 076
Stichting						2 600 000
	879 008	4 529 233	3 948 985	4 143 733	320 133	16 421092

FONDS VOOR INTERNATIONALE CULTURELE BETREKKINGEN •
SECTOR III

Bilan 1977

Land	Studiebeurzen	Kunst- propaganda	Cultuur	Onderwijs	Werkings- kosten	Totaal
Egypte	523 891	—	356 349	50 827	13 000	944 067
Zuid-Afrika	737 673	33 656	68 631	172 095	29 885	1041 940
Tunesië	—	—	118 869	—	1 500	120 369
Algerië	—	25 312	81900	—	8 000	115 212
Marokko	36911	—	75 107	—	1500	113 518
Senegal	—	—	69 753	—	1500	71253
Brazilië	303790	11 872	250 092	—	3 000	568 754
Venezuela	76 994	11 872	—	—	9 000	97 866
U.S.A.	718 147	2 864 333	1 623 693	31 300	30 000	5 267 473
Mexico	—	16 372	322 900	—	16 735	356 007
Argentinië	344 927	11872	89 860	63 950	—	510 609
Canada	394 035	941580	907 203	272 403	160 222	2 675 443
kan	179 942	—	63 890	—	56 571	300 403
Pakistan	925 122	11872	77 670	—	—	1014 664
Israël	557 205	14 749	390 147	23 577	—	985 678
Indonesië	1 338 500	6 679 741	51353	—	3 000	8 072 594
Japan	824 084	19 212	177 083	—	6 000	1026 379
India	1050 747	—	280 774	232	3 189	1 334 942
	8011968	10 6412 443	5 005 274	614 384	343 102	24 617 171

VOORLOPIGE KREDIETEN 1976

Lijst van de culturele akkoorden

Land	onderwijs	Socio-Culturele	Kunst-propaganda	Studie-beurzen	Werkings-kosten	Totaal
Nederland	3 061365	10 075 500	800 000	1 123 500	172 590	15232955
Frankrijk	530 300	1595 200	500 000	342 800	50 500	3 018 800
Groot-Brittannië	741800	1671900	750 000	863 350	32 000	4 059 050
Luxemburg	53 700	289 600		18 000	63 900	425 200
Italië	417 250	1034 100	100 000	229 800	32 000	1813 150
Denemarken	180 600	241000	200 000	410 100	32 000	1063 700
Duitsland	1284 236	1326 400	2 100 000	517 950	73 250	5 301836
Tsjechoslowakije	135 900	418 500		547 950	21800	1 124 150
Noorwegen	104 600	97 500	400000	224 550	88 800	915 450
Oostenrijk	441600	340 000	2 500 000	297 700	21800	3 601 100
Griekenland	87 500	222 000		169 800	37 000	516 300
Portugal	97 700	130 000		122 600	36 800	387 100
Joegoslavië	95 500	730 000	300 000	243 400	46 800	1415 700
Turkije	198 500	340 500		673 400	21 800	1 234 200
Polen	288 500	899 000		659 650	42 000	1 889 150
Spanje	67 100	8 000		250 200	48 900	374 200
U.S.S.R.	312 360	131000		590 700	53 900	1087 960
Roemenië	214 500	1017 500	700 000	158 550	21 800	2 112 350
Zweden	59 600			233 650	11800	305 050
Hongarije	186 800	355 250		397 200	21800	961050
Bulgarije	157 000	394 250	600 000	389 300	41 800	1 582 350
Egypte	207 500	100 500	50 000	1064 800	110 200	1533 000
Zuid-Afrika	409 000	215 000	200 000	965 700	9 200	1 798 900
Tunesië	113 500	155 250		56 000	46 200	370 950
Algerië	50 000	47 500		82 300	59 200	239 000
Marokko	50000			57 800	64 200	172 000
Senegal	50000	27 000		17 000	66 700	160 700
Brazilië	—			253 200	112 200	365 400
Venezuela				423 400	29 200	452 600
U.S.A.	1 166000		5 275 000	701550	9 200	7 085 750
Mexico	47 000	335 500	200 000	431400	29 200	1043 100
Argentinië	125 000	22 500		179 400	9200	336 100
Canada	242 500	430 500		517 000	39 200	1229 200
Nederl. Antillen					9 200	9 200
Suriname					9200	9200
Tram	305 000	165 000		623 000	34 200	1 127 200
Pakistan	—			1 399 000	9 200	1408 200
Israël	263 500	339 500		521700	9 200	1 133 900
Indonesië	100 000	80 000	4 000 000	2 263 100	148 459	6 591559
Japan	100 000	218 000	700000	520 000	9200	1 547 200
India	69 000	115 000		1 246 200	29 200	1 455 400
Totaal	11944411	23 568 450	19 375 000	19 786 700	1814 799	76480360

VERDELING DER KREDIETEN VAN HET CULTUREEL FONDS 1978

SOCIO-CULTUREEL	20 100 000
KUNSTVERSPREIDING	9 100 000
ONDERWIJS	7 200 000
STUDIEBEURZEN	23 100 000
WERKINGSKOSTEN	1 146 000
OVERDRACHT 1977	3 100 000

 63 746 000
BELGISCHE STUDIEBEURZEN AAN BUITENLANDSE STUDENTEN VAN
LANDEN BUITEN DE CULTURELE AKKOORDEN
 Art. 34.08 sect. 33 - 1978
 Voorzien 12 000 000 F.

Bolivië	3 beurzen
Chili	2 beurzen
Colombië	2 beurzen
Ecuador	1 beurs
Nicaragua	1 beurs
Peru	7 beurzen
Togo	4 beurzen
Uruguay	1 beurs
Bangladesh	7 beurzen
Filippijnen	3 beurzen
Honduras	1 beurs
Thailand	2 beurzen
Zuid-Korea	6 beurzen

BIJLAGE 2

LECTORATEN NEDERLANDS IN HET BUITENLAND

1. Statuut lectoren

Slechts een paar (3) docenten Nederlands zijn ter beschikking gesteld uit het rijksmiddelbaar onderwijs en kunnen dus van een „**zeker**” statuut genieten. De docenten Nederlands die uit het gesubsidieerd onderwijs (zowel vrij als officieel) werden gerecruteerd moeten ontslag indienen.

De Ministers van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur hebben een werkgroep ad-hoc ingesteld om het statuut van de docenten Nederlands te regelen.

De werkgroep heeft reeds viermaal vergaderd en hoopt binnenkort een eerste rapport aan de Ministers voor te leggen.

Dit rapport zal enerzijds een voorstel van statuut voorleggen voor het verleden en anderzijds voor de toekomst.

II. Voorwaarden tot benoeming

In het algemeen genomen worden de docenten Nederlands rechtstreeks **aange-**worven door de buitenlandse universiteiten, eventueel op voorstel van een prioriteitslijst samengesteld door de Belgisch-Nederlandse subcommissie voor neerlandistiek in het buitenland.

De kandidaten moeten minimaal in het bezit zijn van een licentie **en** aggregaat en liefst reeds onderrichtservaring bezitten.

III. Verdiensten

De betalingsmodaliteiten verschillen van land tot land. In het algemeen kan gesteld worden dat de vergoedingen slechts nauwelijks voldoende zijn om van te leven. In de meeste landen zijn deze ruim onvoldoende.

IV. Samenwerking met Nederland

In het kader van het Belgisch-Nederlands cultureel verdrag fungeert sedert 1971 de Belgisch-Nederlandse subcommissie voor neerlandistiek in het buitenland.

In het kader van deze commissie wordt de „neerlandistiek” in het buitenland gemeenschappelijk uitgevoerd.

Zo worden vele lectoren gemeenschappelijk financieel, didactisch **en** moreel gesteund.

BIJLAGE 3

**NEDERLANDSE KINDEREN
IN HET BELGISCH SECUNDAIR ONDERWIJS**

Studiejaar 1976-1977

Aantal : 4 576.

Studiejaar 1977-1978

Statistiek nog niet klaar !